

lujannu. Sit keenäldih meih päi. Vanhutu vaigo lienöä perehez yksin jeendän pereze igävyön tundehez värizijäl eenel ihan kui andehukse pakiččijen puhkei vastustelemah:

- Täs kois, Ol'ša-rukku olen kogo eloksen elännyh. Nygöi vanhoil päivil en ni kunnepäi askeldu harppoa eres. Gu Jumal kaččonnoa, ga kodih jeemine on minul surmakse ga anna mugai rodieheze (= niin tapahtukoonkin).

Tulemujärven rauduzavodan läbi projittuu peezimmö Suonal viejäl dorogal. Vie Kolatselläpäi lähtijes erähäl suomalaisel ofitsieral saimmo tiedee, ga meidy peestetäh zavodas läbi menemäh. Näitgös kolmennu sodavuonnu sie oli suomalaisien štoabu.

Nygöi sie vähä kedä nägyi. Kollahanjo-ven sillan korvas seizoi kaksi vardoiččijoa sodamiesty. Soaduu tiedee ket myö olemmo da kunne olemmo menemäs hyö potakoittih (= kehottivat) meidy kiirehesti peestä turvupaikkah. Anufrieh peezimmö vaste illansuus.

Huutor ozuttiheze pienekse kolmen puolekse lahonnuon taloin kyläpahazekse. Tämän myö huomaimmo vaste huondeksel. Illal myö lapset väzynnyönnä hedi yösjän soaduu vierimmö moate. Ei akoin pinineh eigo loittozien ammuksien jyrähtely voidu keskustoa meijän undu.

Enzimäne päivä oli kudakuigi rauhalline. Jo loittozeh sodajyrinä tottunuonnu vanhembat rauhazesti toimitel-
tih perehien huoldoroadoloi. Sinä peen viimizen kerran näimmo suomalaisii sodamiehii. En musta tarkkah, lieneygö ol-
luh viizihengine ryhmy, no ei sidä suurembi.

Kaikin reduhizet, sovat kuluttu rivukse. Hyö kodvazekse azeteltiheze hengästy-
mäh, ryypäldettih kaivos meijän tuoduu vetty i painuttih kiirehen kaupal Suonal päi. Heis jälgimäne jo dorogan mutkan toakse kavotes kirgai:

- Gu ei tänäpäi, ga huomei veälazet tullah, a meijän ozal soda on loppunuh!

Varmah nämä miehet oldih kyllästynnyöt sodatoimehii i nygöi painuttih kiirehel vanhoi meččydorogoi myöte kodi-
moah.

AKILAN IIVANA

Artikkeli on kolmas osa sarjassa, jossa Jukka Akimov muistelee elämää Karjalassa.

Veikko Lipponen Kemijärvellä

Eläkkeellä ollut ylikonstaapeli Veikko Ville Vasili Lipponen kuoli Kemijärvellä 28. marraskuuta 2009 liki 86-vuotiaana. Hän oli syntynyt Kurikan Miedon kylässä 15. tammi-
kuuta 1924.

Lipponen vanhemmat olivat lähtöisin Vienan Karjalan Vuokkiniemestä. Jussi Lipponen (Lipkin, Petterinpoika) Jyväskylästä ja Anni Kallio, Teppana Kallion (Stefan Kallijev) ja Martta Antipinin tytär Pirttilahden Taipaleesta.

Vanhemmat tulivat Suomeen vuonna 1922 ja asettuivat asumaan Kurikan kunnan Miedon kylään.

Veikko Lipponen suoritti Lohiluoman koulussa kansakoulun, lähti vuonna 1942 asepalvelukseen, mistä joutui jatkosodan rintamalle. Hän oli siellä sodan loppuun saakka osallistuen mm. Karjalankannaksen taisteluihin.

Sodan päätyttyä ja kotiuduttuaan syksyllä 1944 hän hakeutui poliisilokaskursseille Helsinkiin erään tuttavannustamana. Vuonna 1945 hän toimi Liikkuvan poliisin konstaapelina eri paikkakunnilla Torniojo-
kivarressa. Sen jälkeen hän tuli nuoremaksi konstaapeliksi Kemijärven nimismiespiiriin. Poliisiura jatkui Kemijärvellä 34 vuoden ajan aina eläkkeelle jääntiin asti 1. heinäkuuta 1980.

Lipponen tunnettiin Kemijärvellä reiluna eteläpohjalaisena. Häntä pi-

dettiin avoimena, sosiaalisena ja oikeudenmukaisena poliisimiehenä, joka ymmärsi hyvin myös heikossa asemassa olevia ihmisiä. Työn ulkopuolella hänet muistetaan seurallisena juttukaverina, jolla oli myös huumori sopivasti hallussaan.

Hän osallistui kotipaikkakunnallaan myös seurakunnalliseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan. Hän kuului kunnallisvaltuustoon ja erilaisiin lautakuntiin. Eläkevuosinaan hän kiinnostui kotiseututyöstä ja osallistui kotiseutuyhdistys Kemijärven Kotikiekerö ry:n toimintaan.

Omakotitalon, sen pihapiirin ja kesäpaikan hoito veivät myös suuren osan hänen vapaa-ajastaan, mutta niiden töiden tuloksista hän myös nautti suuresti.

Kemijärven Rintamaveteraanit ry:n tilaisuuksiin hän osallistui aina, kun vain kunto ja terveys sallivat.

Vienan Karjalan Uhtualle hän teki vaimonsa kanssa kaksi matkaa, ensimmäisen syyskuussa vuonna 1989 ja toisen kesäkuussa vuonna 1992. Molemmilta matkoilta kertyi unohtumattomia muistoja. Lisäksi löytyi myös serkku ja paljon muita lähisukulaisia. Matkojen tapahtumiin ja tunnelmiin hän palasi vuosien varrella usein.

Veikko Lipponen siunattiin Kemijärven kirkossa 19. joulukuuta 2009 ja haudattiin Kemijärven vanhaan hautausmaahan, kirkon äärelle, appivanhempiensä läheisyyteen. Muistotilaisuus oli kaunis ja mieleenjäävä.

Pitkä ja tapahtumarikas elämä jäi lämpimiin muistoihin.

MARJA YLI-KORTESNIEMI
tytär

Sulo Kirillov Prääsässä

Serkkumme Sulo Kirillov, Karjalan Prääsästä, sai läisyyskutsun pitkänaperjantaina. Häntä muistellen!

Kiitos Sulo sinulle, että "löysit" meidät sukulaisesi täältä Suomen länsirannikolta! Oli todella mahtava yllätys enollemme Oskarille Uhtualta lähetetty kirje, jonka viesti lyhykäisyydessään kuului: "Kirjoittakaa, jos elätte!"

Tämä tapahtui 1960-luvun loppupuolella. Siitä sitten alkoi sisarusten välinen kirjeenvaihto.

Äitimme Maiju, sekä enomme Oskari olivat jääneet rajan tälle puolelle 1920-luvun myllerrysten jälkeen. Yhteydenpidot olivat ymmärtääksemme täysin nollassa. Joka tapauksessa Maiju-äitimme ja Oskari-enomme kulkeutuivat ja kotiutuivat Laitilaan, jonka kirkkomaahan heidän matkansa on myös päättynyt.

Sulo oli Iro-tädin vanhin poika ja "opastui" prokuraattoriksi ja työskenteli viimeksi Prääsän piirissä. Hänen aikaisemmat työpiirinsä olivat Mujejärvi ja Lahdenpohja.

Ensimmäisen kerran Sulo pääsi käymään Suomessa ja luonamme Laitilassa vuonna 1969, minkä jälkeen hän pyrki käymään vuosittain. – Ja toiminnan mies kun oli, järjesti hän sisarusten tapaamisen Leningradiin vuonna 1970.

Vienasta tulivat Iro-tädin lisäksi hänen toinen poikansa Olavi vaimonsa Gaalan kanssa. Petroskoista tuli Katri-täti. Suomesta lähdimme Maamiesseuran järjes-

tämälle turistimatkalle mukaan, äiti-Maiju ja Tuula-tytär. Sisarusten tapaaminen oli todella koskettava, kun he yli neljäkymmenen vuoden jälkeen tapasivat toisensa.

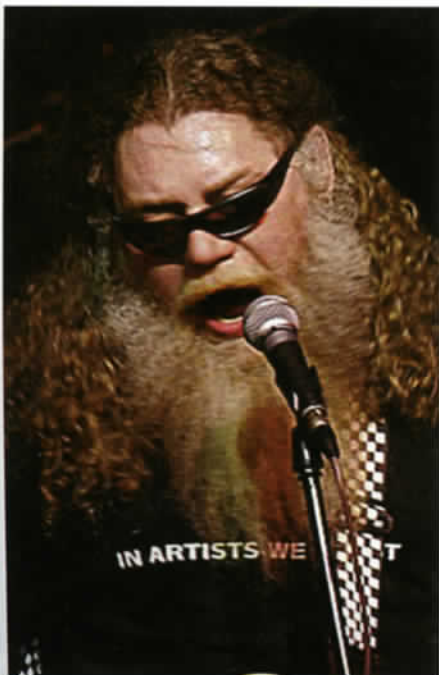
Näin tapaamisemme jatkuivat Sulon kanssa. Vuoden 1990 tapahtumien jälkeen pääsimme Tutta-siskon kanssa käymään Petroskoissa Katri-tädin luona ja Uhtualla Olavi-serkun luona.

Muistoja ja aiheita on niin paljon, että niistä kehittyisi vaikka jatkokertomus. Yksi arvokkaimmista Sulon toivomuksista oli se, että me heimolaiset pitäisimme yhteyttä seuraavissakin sukupolvissa. Siitä osoituksena hän innosti tyttärensä Elviiran opettelemaan suomen kielen.

Sen hän taitaakin jo kiitettävästi. Elviira asuu perheineen Pietarissa ja on sieltä päin usein yhteydessä Maijun tyttären Tuttaan. Lisäksi Sulo innosti toisen tyttärensä tyttären Maijan suomen kielen oppiin. Maija toimiikin nykyisin päiväkodissa, jossa on meneillään kielipesäkokeilu. Lisäksi hän työskentelee Kizhin saarella tulkkina.

Sulossa poistui suuresti heimoaan ja juuriaan rakastava aito vienankarjalainen mies. Meidän serkusten lisäksi häntä jäivät kaipaamaan tänne solmitut todelliset ystävyysuhteet. (TJ)

Folkmuusikko Aleksandr Bykadorov

Karjalan folkin vaariksi nimetty muusikko Aleksandr Bykadorov kuoli vaikean sairauden murtamana 25. toukokuuta. Hän oli 52-vuotias.

Bykadorov oli Karjalan nykykulttuurin yksi kirkkaimmista persoonista. Hän oli myös tunnettu ja arvostettu muusikko Suomessa.

Hän tuli vuonna 1980 Petroskoihin autoteollisuudestaan tunnetusta Samaran kaupungista opiskelemaan Glazunov-konservatorioon. Konservatoriossa hän johti teatteristudiota, sävelsi oopperoita sekä erilaisia sävellyksiä kuorolle ja eri soittimille.

Vuodesta 1988 Bykadorov työskenteli Karjalan laulu- ja tanssiyhtyeessä Kanteleessa kuoronjohtajana, taiteellisena johtajana ja orkesterin kapellimestarina.

Vuonna 1992 hän perusti yhdessä pet-

roskoilaisen muusikon Sergei Zobnevin kanssa Myllärit-yhtyeen, joka nousi nopeasti World music -musiikkikulttuurin eturiviin Karjalassa ja niitti tasavallalle mainetta eri puolilla Venäjää ja ulkomailla. Myllärit vieraili useasti myös Suomessa.

Vaariksi Bykadorovia kutsuttiin pitkän parran vuoksi sekä sen työpanoksen vuoksi, jonka hän antoi Karjalan folk-musiikin kehittämiseen.

Bykadorov johti Mylläreitä 15 vuotta. Yhteestä lähdettyään hän toteutti omia projektejaan, muun muassa juonsi kokiohjelman paikallisessa televisiossa.

Yli sata pietarilaista muusikkoa saapui kesäkuun alussa saattamaan Karjalan folkin vaaria hänen viimeiselle matkalleen. Mukana oli kymmeniä muusikoita myös Moskovasta ja Murmanskista asti.